

REMISSVAR
2016-11-01

Dnr 77/2010-2016

Näringsdepartementet
103 33 Stockholm

N2016/04747/KSR
Betänkande SOU 2016/49 – En utökad beslutanderätt för Konkurrensverket

Förbundet har tagit del av innehållet i betänkandet. Mot bakgrund av förslagen i betänkandet, lämnas här följande synpunkter och kommentarer.

Från innehållet i betänkandet har följande fakta inhämtats.

En väl fungerande konkurrens på marknaderna gynnar alla företag och även konsumenterna. Väl fungerande marknader förutsätter dock en effektiv konkurrenstillsyn. Med en effektiv konkurrenstillsyn kan marknadens aktörer känna förtroende för att konkurrensen på enskilda marknader inte begränsas av andra aktörers lagstridiga agerande. En synlig och effektiv konkurrenstillsyn är kanske den enskilt viktigaste åtgärden för att små och mellanstora företag ska känna trygghet i att försöka öka sina marknadsandelar och våga träda in på nya marknader.

Konkurrensverket måste väcka talan vid domstol och det är domstolen som beslutar om sanktioner, ålägganden och förbud. Myndighetsmodellen är benämningen på den modell som EU kommissionen och en majoritet av konkurrensmyndigheterna inom EU tillämpar. Modellen innebär att konkurrensmyndigheten utreder överträdelsen och självständigt fattar beslut om sanktioner, förbud och ålägganden. En överprövning av myndighetens beslut sker sedan i domstol. Sverige har sedan 1953 års konkurrensbegränsningslag tillämpat domstolsmodellen.

Tjänstemän på Konkurrensverket är positivt inställda till att utöka Konkurrensverkets beslutanderätt. De menar att en utökad beslutanderätt skulle bidra till ökad effektivitet, ge förutsättningar för bättre utredningar samt underlätta samverkan med andra nationella konkurrensmyndigheter, vilka har mer omfattande beslutsbefogenheter än Konkurrensverket. En utökad beslutanderätt skulle ge företagen incitament att säkerställa att Konkurrensverket har allt relevant underlag och argumentation tidigare i processen än under rådande beslutandemodell.

Ombuden och bolagsjuristerna är i princip emot en utökad beslutanderätt avseende båda ärendetyperna. Huvudargumentet emot en utökad beslutanderätt för Konkurrensverket är att en sådan ordning påverkar företagens rättssäkerhet negativt. Det hävdas att en utökad beslutanderätt gör Konkurrensverket till ”polis, åklagare och domare”. Då bortses från att den svenska rättsordningen tillhandahåller en fullständig prövning av statliga förvaltningsmyndigheters beslut i domstol.

Utredningens slutsats är att det inte finns hinder från rättssäkerhetssynpunkt för att ge Konkurrensverket utökad beslutanderätt avseende någon av ärendetyperna. Effektivitetsskäl talar snarare mot detta.

Tiden för lagakraftvunna beslut som prövas i två instanser beräknas för närvarande vara fem till sju år. Detta är allt för långa tidsrymder för skeenden på marknader. Den nyligen beslutade domstolsreformen med införandet av specialiserade domstolar för mål enligt konkurrenslagen kommer kunna leda till snabbare domstolshandläggning och förkortad sammanlagd handläggningstid. I fråga om effektivitet – med vilket avses snabbt beslutsfattande med hög träffsäkerhet och med iakttagande av krav på saklighet, objektivitet och rättssäkerhet

Eftersom konkurrensmyndigheterna inom EU samarbetar över nationsgränserna och dessutom tillämpar samma fördrags- och förordningsregler gör behovet av så lika befogenheter som möjligt sig särskilt starkt gällande. Den rättsliga hanteringen av konkurrensbegränsningar med effekter på handeln mellan medlemsstaterna kan numera lika gärna ske av två-tre europeiska konkurrensmyndigheter i nära samarbete, som av EU kommissionen själv. Större överensstämmelse mellan Konkurrensverkets beslutsbefogenheter och jämförbara myndigheter inom EU underlättar verkets samarbete med andra myndigheter. Utökade beslutsbefogenheter för Konkurrensverket.

Kombinationen av komplicerade, ytterst brådskande men få ärenden, gör att utredningen avstår från att föreslå att verket ska bli en styrelsemyndighet. Utredningen föreslår därför att Konkurrensverket fortsätter att vara en enrådgivningsmyndighet. D.v.s. en myndighet som leds av en generaldirektör som ensam har den formella rätten att fatta beslut. Den interna organisationen bör vara en fråga för verket. Ikraftträdande föreslås till den 1 januari 2018.

Förbundet delar utredningens uppfattning att konkurrensfrågorna bör handläggas och avgöras juridiskt mycket snabbare än idag. Marknaden kräver detta. Eftersom möjlighet till överprövning av beslut kan ske i två instanser, föreligger det väl ingen större risk för rättssäkerheten att flytta över beslutanderätten i dessa ärenden från domstol till Konkurrensverket. En förändring av lagstiftningen är därför väl värd ett försök och det går alltid att rätta till felaktigheter som uppstår.

I detta ärende har förbundsordföranden Leif Svensson beslutat och advokaten Wiggo Lindgren, varit föredragande.

Med vänlig hälsning
Leif Svensson
Förbundsordförande